A°. 1843. N°. 70.

DONDERDAG DEN 31sten AUGUSTUS.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

POST-KANTOOR.

De ondergeteekende brengt ter kennisse van het Publiek, dat Zr. Ms. Brik *ECHO*, gecommandeerd door den Kapt. Luit. ter Zee F. W. FREUDENBERG, de reis naar *Curaçao* zal aannemen, en dat de Brievenmaal voor dat Eiland bestemd, op Zaturdag den 2den September, des middags ten *twaalf* ure zal worden gesloten.

Paramaribo, den 30 Augustus 1843.

De Post-Beambte,
A. P. TIRION.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 26sten dezer, de Nd. Am. Brik Derigo, Kapt. Tucker, van Guadeloupe, hebbende 31 dagen reis; ligt Quarantaine.

Vertrokken van 's Lands Etablissement van Houtvelling aan de *Coppename*:

Den 27sten dezer, Z. M. Transport-schip Prins Willem Fredrik Hendrik, gecommandeerd door den Luit ter Zee 1e. kl. van Braam Houckgeest; geladen met 61 balken, te zamen metende 3101¼ kubiek voeten Peto Hout; (voormelden bodem is de rivier af naar Zee gesleept door Z. M. Stoomschip Etna, gecommandeerd door den Luit. ter Zee 1e. kl. van Maanen.)

ADVERTISSEMENTEN.

De Administrateur van Financien, zal onder de nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal, aan de minst inschrijvenden besteden:

De reparatien en gedeeltelijk vernieuwing van *drie* Magazijns Gebouwen achter het fort *Zeelandia*,

volgens de bestekken en teekeningen en op de konditien en voorwaarden, welke ten zijnen bureele, voor de gegadigden ter inzage liggen, alwaar de verzegelde inschrijvings-billetten zullen worden aangenomen tot den 12den der aanstaande maand September, des ochtends ten *negen* ure.

Paramaribo, den 30 Augustus 1843.

De Administrateur voornoemd,
CH. LEERS.

(24384) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 1sten September 1843, des voormiddags om *half negen* ure, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Slaven met namen: *Johannes* of *Bosoe*, *Lena*, *Joseph*, *Kea* of *Keetje* en *Frederika*; aankomende J. G. DE LA PORTE, MARTINUS DE LA PORTE en C. H. DE LA PORTE, ieder voor *een vierde* aandeel Erfgenaam in den Boedel wijlen CLASINA van BROTZE.

De Slaven *Coba*, *Johannes*, *Wilhelmina* en *Anthonij*, bekend staande ten name van den Boedel J. C. STUGER, doch welke het eigendom zijn van C. J. HIRSCHFELD, als aan hem door wijlen J. C. STUGER gelegateerd.

Het *ERF* en daaropstaand *HUIS*, verdeeld in *drie KAMERS*, gelegen aan de *Bure Straat*, bekend onder O. W. La. D No. 698 en N. W. La. D. No. 121; aankomende WILHELMINA FRANCINA van BEAUDOWIN.

Paramaribo, den 26 Augustus 1843.

T. M. SCHOTBORGH.

(24385) Ter zelfde tijd en plaats dat door den Exploicteur bij het Geregtshof bij Executie zullen worden verkocht ¾ aandeelen in de Slaven *Johannes* of *Bosoe*, *Lena*, *Joseph*, *Kea* of *Keetje*, *Francina* en *Frederika*; aankomende JOHANNES GEIJSBERTUS DE LA PORTE, C. H. DE LA PORTE en MARTINUS DE LA PORTE, ieder voor *een vierde* Erfgenaam in den Boedel wijlen CLASINA van BROTZE, zal de Vendumeester M. A. KEIJSER verkoopen, *een achtste* aandeel in de voornoemde Slaven, aankomende de Boedels E. M. GUICHET en A. J. C. GUICHET. alsmede *een achtste* aandeel in dezelve. aankomende SUSANNA ISABELLA GUICHET.

Paramaribo den 30 Augustus 1843.

J. O. N. ENGELBRECHT,
fung. C. en *W.*

Mede voor den *fung. Curator* en *Weesmeester*
CHs. LIONARONS.

Voor S. J. GUICHET,
HEIJLIDIJ,
Advokt.

(24396) Bij inschrijving worden te Koop aangeboden, afkomstig van Plantaadje *Moed en Kommer*:

7 balen Heele *KOFFIJ*, — en
1 baal Gebr. *DITO*;

waarvan de monsters zijn te bezigtigen, ten Kantore van N. BOX & Co, alwaar de inschrijvings-billetten zullen worden aangenomen op HEDEN voormiddag.

Paramaribo den 31 Augustus 1843.

N. BOX c. s. qq.

(24394) Worden bij inschrijving te Koop aangeboden, van de Plantaadje *Pomona*:

p. m. 8,600 ℔ Heele } en } *KOFFIJ* in vaten.
» » 2.500 » Gebr. }

De inschrijvings-billetten zullen worden aangenomen ten huize van den Heer J. C. BENNET, tot den 1sten September e. k., alwaar dezelven alsdan zullen worden geopend.

De monsters der Koffij zijn aldaar ter bezigtiging.

De Koffij zal vrij in de Waag worden geleverd, en de Kooper zal moeten betalen *f* 6,50 per ledige Vat.

Paramaribo, den 28 Augustus 1843.

P. VAN CHATILLON.

(24380) Van de Plant. *Nieuw Meerzorg* wordt bij inschrijving te Koop aangeboden:

p. m. 16000 ℔ witte bast }
» » 6000 » zwarte » } KOFFIJ.
» » 1200 » gebroken }

Waarvoor de inschrijving-billetten zullen worden aangenomen ten huize van den ondergeteekenden tot MAANDAG den 4den SEPTEMBER e. k., des voormiddags ten *tien* uren, wanneer derzelver opening ten overstaan van den Heer President van het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedel*. zal plaats vinden, en het hoogste bod (mits goedgekeurd) worden aangenomen.

De Kooper zal de Koffij voor zijne rekening en risico van Plantaadje moeten laten afhalen, en voor iedere ledige baal *f* 1-10 vergoeden.

Paramaribo, den 30 Augustus 1843.

CHs. LIONARONS qq. c. s.

(24387) De ondergeteekenden vernomen hebbende, dat er alhier veel WIJN als van hun afkomstig verkocht wordt. geven hierdoor aan hunne geachte begunstigers kennis. dat zij sedert *twee jaren* aan geen Koopman, Winkelier of nog bestaande Collegiehouder, meerder dan *een* enkel vat *MONTFERRAND WIJN* en dat wel tegen *f* 120 per vat verkocht hebben.

Paramaribo, den 30 Augustus 1843.

DE JONGE & Co.

P. S. Er zijn nog eenige vaten van voormelde WIJN *bij hun verkrijgbaar, welke zoo wel als de fleschen in het vervolg van hun Cachet zullen voorzien zijn.*

D. W. KRöNER

(20027) heeft met de laatste gearriveerde Schepen ontvangen en biedt voor *civile* prijzen, à *KONTANT*, te koop aan:

Fijne Pool en Vrieschbont. Boekjes Streep, Chitsen, wit- gecouleurd- en Ef Neteldoek, dito Schots Batist, Kamerdoek, Balkleeden, Jaconets, Gingang, wit Katoen, Stoelmat, Dames zijden Omslagdoeken en Shawls, zijden Foulard, fijn Bielefelder-, Huismans- en bruin Gordijn Linnen, *extra* fijn zwart- bruin- groen- blaauw- en rood Laken, Flanel, bruin Dril, Eng. Leêr, Satinet en gecoul. Broekenstof; Servetgoed, Tafelkleeden, Mans- Vrouwen- en Kinderen Kousen, Sokken, katoenen- zijden- en glace Handschoenen, gebreide Onderbroeken, Wolle Dekens, Petten, Hoeden, Karwatsen en Zweepen, Franjes, enz.

Exquise Cognac, Madera, Rhijn, Muscaat, Port a Port, Champagne en fijne Fransche Wijnen in kistjes van *een* douzijn, fijne Liqueuren, Maagbitter. Genever, Seltzerwater en *extra RUM*, enz.

Nieuwe Grasboter, Z. M.-Kom.- en Limburger Kazen, Saucijsjes de Boulogne, Rookspek in kwart tonnen, Hollandsche en Fransche EETWAREN in blik, diverse GROENTENS in vaatjes, Bloemkool in stopflesschen. — exquise HAVANA *SIGAREN*, Patent- en Lijn Olie, droog Loodwit, patent Waskaarsen, KRUIDENIERSWAREN, enz.

Extra SPIEGELS met vergulde Lijsten, Hang- Staande- en Muurlampen, Handlantaarns, Tullebandsvormen, Taartepannen, Filtreer Koffijkannen, Bekkens, Ketels, Glaswerk, Tafel- en Thee Serviesen, *KRAMERIJEN, BIJOUTERIEN, PARFUMERIEN* en veel meer andere GOEDEREN, te veel om te specificeren.

☞ Hij verzoekt zijne DEBITEUREN ten vriendelijkst, vóór medio November e. k., betaling te præsteren, ten einde alle regterlijke maatregelen te voorkomen.

Hof van Assises van Braband.

Den 4den Mei 1841 heeft te Cortenberg in de pastorij een zware diefstal plaats gehad, gepleegd des nachts door drie gewapende personen en geweldadig volvoerd.

Bij arrest van het Hof van Braband zijn, den 12den Mei 1842, ter zake van dit feit, ter dood veroordeeld: Henrij Bonné, oud 45 jaren, Jean Baptiste Bonné, zijn zoon, oud 20 jaren, en Jean Baptiste Geens, oud 43 jaren, alle drie mars-kramers uit Lier.

Door de Koninklijke genade, werd hun evenwel de doodstraf kwijtgescholden en de veroordeeling daartoe gewijzigd in die tot levenslangen dwang-arbeid, na voorafgaande tepronkstelling.

In de gevangenis, in welke zij na hunne veroordeeling overgebragt waren geworden, uit het huis van arrest, waarin zij reeds een jaar in verzekerde bewaring opgesloten waren geweest, bevond zich ook zekere Jansens, die reeds eene straf van zes jaren dwangarbeid had doorgestaan, en thans wegens eenen nieuwen diefstal op nieuw te Brussel gevangen zat. Deze man betoonde groote ontroering op het vernemen van de ter dood veroordeeling van de beide Bonnés en van Geens.

Jansens had juist zijn vonnis tot levenslangen dwangarbeid ontvangen, toen men de Bonnés en Geens kwam halen, om de tepronkstelling te ondergaan. »Gaat," zeide hij tot hen, »gaat rustig op de markt den hemel verdienen; ik ben het, die de misdaad gepleegd heb."

Dit gezegde werd door een medegevangene gehoord. Later zeide hij aan twee der suppoosten. »Ziet gij die drie ongelukkigen; men heeft hen te pronk doen staan, en echter zijn zij onschuldig; ik zal de schuldigen doen kennen."

Nog die eigen dag schreef hij eenen brief aan den regter ter instructie, een gehoor verzoekende tot het doen van gewigtige verklaringen. Die brief werd eerst den volgenden dag overhandigd.

Eenige dagen later verklaarde Jansens aan den directeur der gevangenis, dat de bewuste diefstal te Cortenberg gepleegd was geworden, door hem zelven, een' zekeren Mervel en eenen derden persoon met name Poisson. Hij beleed tevens nog meerdere diefstallen, door hem met deze twee en nog meer andere personen gepleegd.

Deze verklaringen van Jansens werden aanvankelijk door de justitie, niet dan met wantrouwen, opgenomen. Men hield de zelve voor verdichtsels, ofschoon men niet begreep met welk doel.

Toen men hem later zijner bekentenissen wilde doen herhalen, kwam hij, voor zoo veel zich betrof, daarop terug, beweerde zelf geen deel genomen te hebben aan den diefstal te Cortenberg, maar gaf als de daders daarvan op Poisson en Mervel, benevens zekeren Schellings als derde.

Intusschen had men de instructie voortgezet en alles scheen de waarheid van de eerste verklaringen van Jansens te bevestigen. Zoo ter zake van den bewusten diefstal te Cortenberg, voor welke reeds drie doodvonnissen geslagen waren, als ter zake van nog meerdere andere, werden voor het hof van assises van Braband te regt gesteld: 1º. Jansens, 2º. Poisson, 3º. Mervel, 4º de Kock, 5º, Carolina Jansens, zuster van den eersten beschuldigde en vrouw van Poisson, en 6º. Schellings, zijnde deze laatste evenwel voortvlugtig.

Ontzettend was de algemeene belangstelling in dit zonderling regtsgeding.

Op het oogenblik dat Jansens, die thans alles weder ten volle erkent, een omstandig verhaal van de geheele toedragt van den diefstal te Cortenberg begint te doen, hoort men het rollen van het rijtuig, waarmede ook de drie vroeger ter dood veroordeelden, de beide Bonne's en Geens, naar het paleis van het hof worden vervoerd.

Het verhaal van Jansens bevat zoo naauwkeurig de bijzonderheden van den diefstal te Cortenberg en alle bijkomende omstandigheden bevestigen zoo zeer de waarheid van zijn verhaal, dat er niet langer aan te twijfelen valt, of hij, Poisson en Mervel zijn de ware daders daarvan geweest.

Dan, nemen wij voor het volgende zijne eigene bewoordingen.

»In de gevangenis overgebragt zijnde zag ik daar, op zekeren dag, ook Poisson en Mervel, en zeiden ik tot den eersten: »Hoe! gij ook hier, en denkt gij wel aan de drie ongelukkigen, die zich hier boven ons hoofd bevinden?" (zich zelf in de rede vallende) Daar, Mijnheer de president, bevond zich het hok van de drie ongelukkige, onregtvaardiglijk veroordeelden.

»Eenige dagen later zag ik die drie ongelukkigen, die men ter te pronkstelling naar de markt ging overbrengen. Een hunner, zich op de plaats bevindende, zeide al weenende: Vrienden, zoudt gij ook een doek voor mij hebben, dien ik om mijn hoofd zou kunnen slaan. (De ontroering van Jansens is zoo sterk, dat bij zijn verhaal moet afbreken, eenige oogenblikken daarna vervolgt hij).

»Ik zeide aan die ongelukkigen, weent niet; gij gaat heden den hemel verdienen. Het is niet aan u het schavot te betreden, dat voegt mij en twee anderen. Ik gaf mijnen doek aan den vrager, die hem zich om het hoofd wond.

»Terwijl zij de te pronkstelling ondergingen is mijne vrouw mij in de gevangenis komen bezoeken. Het was een Vrijdag. Zij begonnen te weenen. Ik zeide haar; maak mij niet mistroostiger dan ik reeds ben. Gij zegt, dat wij wel ongelukkig zijn; maar zijt gij heden de markt overgekomen? Daar bevinden zich drie ongelukkigen, die reden hebben om te weenen, zij staan aan de schandpaal en evenwel zijn zij zoo onschuldig als het eerst geboren kind.

»Gij weet zulks dan? hernam mijne vrouw. Voorzeker, dus ging ik voort, het zijn ik zelf, Mervel en Poisson die de daad gedaan hebben. — Hierop sprak mijne vrouw mij aldus aan. — »Pieter Josef, ziedaar vijftien jaren, dat wij getrouwd zijn; ik heb u steeds met een goed oog gezien; maar ik zou u er liever om hebben, zoo gij de waarheid verklaardet. Gij moet naar uw gemoed spreken en niets voor het geregt verbergen."

Ik begaf mij naar binnen en liet twee brieven schrijven, den eenen aan den aalmoezenier der gevangenis, den anderen aan den regter ter instructie, maar ik bekwam geen antwoord. Sedert heb ik steeds op de belangen dier ongelukkigen aangedrongen. Tot verligting van mijn gemoed heb ik alles aan het geregt geopenbaard, en ik herhaal hier voor God en voor de menschen, dat die drie ongelukkigen, die ik nimmer dan in de gevangenis gekend heb, niet het minste deel aan het feit van Cortenberg hebben gehad. De misdaad is begaan door mij, Mervel en Poisson; dat zij mij logenstraffen, zoo zij kunnen!"

De beide laatsten zijn geheel verslagen en wagen niet de minste ontkenning.

Jansens voegt er nog bij dat de reden, waarom hij zijne bekentenis zoo lang vertraagd heeft, is, wijl hij tegen het reeds tegen hem geslagen vonnis in cassatie was gekomen en dat hij altijd nog hoop voedde; maar op het gezigt der drie ongelukkigen, die men naar het schavot voerde, was het hem onmogelijk geweest, langer te zwijgen.

De drie vroeger veroordeelden worden, voor de getuigen, aan de nieuw beschuldigden tegenovergesteld; de debatten worden voortgezet en duren eenige dagen.

De advocaat generaal concludeert tot de schuldig-verklaring van al de thans voor het hof te regt staande beschuldigden, en verklaart zich overtuigd te houden van de beide Bonne's, vader en zoon, en van die van Geens. — »Mijne Heeren, zegt hij ten slotte, verliest niet uit het oog, dat er hier drie onderscheiden belangen tegen over elkander staan: het belang der maatschappij, dat der beschuldigden en dat der onschuldige vroeger beschuldigden. Ik durf hopen, dat deze, na de hand gezegend te hebben, die hun het leven heeft gespaard, ook welra de hand zullen zegenen, die hun de vrijheid hergeven zal hebben.

Bij uitspraak der gezworenen worden al de beschuldigden, uit onderscheiden hoofden, schuldig verklaard, met uitzondering van de enkele vrouw Poisson.

Het arrest, den 21sten Junij 1843 geslagen, brengt mede: ten opzigte van Jansens, Poisson en Mervel, als behalve aan andere diefstallen, ook schuldig bevonden aan dien te Cortenberg, de doodstraf voor de beide eersten en levenslangen dwangarbeid, benevens te pronkstelling en brandmerk voor den laatsten.

Er zijn alzoo thans vijf doodvonnissen geslagen geworden, ter zake van een feit, stellig door niet meer dan drie personen gepleegd.

De minister van justitie zal dit nieuwe arrest, voor zoo verre het met het vroegere, door datzelfde hof, tegen de Bonnés en Geens geslagene, in verband staat, onverwijld, bij het hof van cassatie indienen.

Het hoogst geregtshof zal te onderzoeken hebben, of de beide arresten in overeenstemming te brengen zijn, en ingeval van ontkennende beslissing, zoo de nieuwe als de vroeger beschuldigden, naar een ander hof van assises verwijzen, om bij een en hetzelfde arrest in de beide zaken te doen beslissen.

Intusschen is er door de leden van de balie bij collecte eenig geld bijeengebragt, tot leeniging van den toestand der drie ongelukkige onschuldig veroordeelden.

Ook de leden van de jury hebben, te zelfden einde, onderling eene som van 115 franken bijeengebragt, en door tusschenkomst van den advokaat-generaal aan hare bestemming doen geworden.

Wijders zijn er ook reeds bevelen gegeven, om de drie ongelukkigen behoorlijk te doen kleeden, en het pak van het bagne van Gent, hetwelk zij bij hunne laatste verschijning voor de assises nog droegen, is hun bereids afgenomen.

Intusschen kan hunne gevangenschap nog een' geruimen tijd aanhouden, en men vraagt zich, op welke wijze de staat hun later eene genoegzame voldoening voor al het geledene zal doen erlangen?

Te Paramaribo, bij J. J. ENGELBRECHT.